

SLOVENCIMED DRUGO SVETOVNO VOJNO

- 6. april. 1941 – napad na kraljevino jugoslavijo
- nemci okupirajo stajersko, gorenjsko, del dolensjske, del notranjske, italijani preostal del notranjske ter dolensjske in madzari okupirajo vecino prekmurja
- nemski okupacijski rezim:
 - o predpostavka, da je vvecina slovencev vindisarjev (nemcem sorodni po krvi, rasi in kulturi, le se nemskega govora jih je treba nauciti)
 - o izseljevanje narodno zavednih slovencev (vecinoma izobrazenci)
 - o ponemcevanje (zlasti vindisarjev)
 - o prepoved rabe slovenskega jezika v javnosti, prepoved slovenskega tiska, unicenje slovenskih knjig, ukinitvev slovenskih sportnih drz+ustev, ponemcevanje krajevnih imen
 - o mobilizacija slovenskih fantov v nemske vojne enote
- italijanski okupacijski rezim:
 - o 3. maj. 1941 – ustanovitev ljubljanske pokrajine, ki je bila formalno pravno tudi prikljucena k italiji
 - o Milejsi okupacijski rezim od nemskega
 - o Dovolili so uporabo slovenskega jezika v javnosti, tudi obstoj slovenskih sol, kulturnih in znanstvenih ustanov ter dvojezicnost v upravi
- madzarski okupacijski rezim:
 - o slovence razglasijo za vende; potomce vandalov
 - o prepoved slovenskega jezika, dovoljena le raba prekmurskega narecja
 - o prepoved tiska v knjizni slovenscini
 - o 16.12.1941 je bilo prekmurje formalno prikljuceno madzarski
- narodni svet; ustanovljen prvi dan vojne (6.4.1941) na pobudo slovenske ljudske stranke (tudi predstavniki jugoslovanske nacionalne stranke, narodno radikalne stranke, socialisticne stranke jugoslavije in samostojne demokratske stranke)... svet je deloval neuspesno
- 26. april 1941; ustanovitev protiimperialisticne fronte (konec junija se preimenuje v OF) to so ustanovili na pobudo:
 - o Komunisticne partije slovenije
 - o Krscanskih socialistov
 - o Demokracicnih sokolov
- vojska OFpartizani
- 16. maj 1941; prva oborozena akcija proti italijanskemu okupatorju, ki jo izvaja TIGER
- Narodna zascita; ilegalne enote of v vecjih krajih

- VOS; varnostno obvescevalna sluzba (obvescevalna dejavnost, izvajanje usmrtitev okupatorjevih sodelavcev)
- Odziv nemcev na oborozeno vstajo; preizkovalni zapori, z mucenjem izsiljujejo izjave, delovna in koncentracijska taborisca, ustrelitev talcev, pozig vasi
- 1. november 1941; sprejem temeljnih tock OF:
 - o Proti okupatorju je treba vrsiti oborozeno akcijo
 - o Po osvoboditvi oblast na slovenskem prevzame OF... demokraticna jugoslavija
- oborozene organizacije mescanskega tabora: slovenska legija, sokolska legija, narodna legija
- londonski odbor (mescanski tabor); osrednji nacionalni program londonskih tock:
 - o obnovljena in razsirjena jugoslavija
 - o samostojni sestavni del naj bo svobodna slovenija
 - o federativna podlaga drzave
- konec junija 1942; izvrsni odbor OF imenuje narodnoosvobodilni svet (NOS), ki postane najvisji organ ljudske oblasti na osvobojenem ozemlju (dolenjska, notranjska, kocevsko)... NOS ureja solstvo, finance, kulturo
- marec 1942; ustanovitev slovenske zaveze (mescanske stranke)
- vaske straze; branile naj bi vasi pred partizanskim nasiljem... italijani jih imenujejo MVAC (prostovoljna protikomunisticna milica), partizani jih imenujejo bela garda
- plava garda; partizanski izraz za cetnike ali legijo smrti
- drzavljska vojna v ljubljanski pokrajini med vaskimi strazami in partizani
- italijanska ali roska ofenziva; cilji: unicenje partizanskega gibanja OG-a, zasedba osvobojenega ozemlja
- 1. marec 1943; podpis dolomitske izjave: komunisticna partija slovenije uradno potrди vodilno vlogo v OF, krscanski socialisti in demokraticni sokol se odpovedata za vselej nameni ustanoviti lastni politicni stranki... komunisticni partiji je s tem zagotovljennemoten prevzem oblasti po vojni
- 8. september 1943; kapitulacija italije... nastanek obsezne osvobojenega ozemlja
- Grcarice (unicenje slovenskih cetnikov) in turjak (poraz jedra vaskih straz)
- Nova nemska upravna cona jadransko primorje (furlanija, gorica, istra, reka, kvarner, ljubljana)... nacelnik ljubljanske pokrajine: slevec leon rupnik
- Kolaborantska enota: domobranstvo (pomozne policijske sile za nadzor nad okupiranim ozemljem...privrzeni nemcem (kvizlingi)):
 - o Ljubljanska pokrajina: slovensko domobranstvo

- o Primorska: slovenski narodni varnostni zbor
- o Gorenjska: gorenjska samozascita
- 16. september 1941; SNOO (slovenski narodno osvobodilni odbor) sprejme sklep o vkljucitvi slovenskih partizanov v narodnoosvobodilne partizanske oddelke jugoslavije
- leta 1942 v bihacu; ustanovljen najvisji politichni organ narodnoosvobodilnega boja v jugoslaviji AVNOJ
- 29. november 1943; drugo zasedanje AVNOJ-a v jajcu
 - o Sklep o povojni federaciji jugoslaviji, tudi sklep o prikljucitvi slovenskega primorja k svobodni sloveniji v federativni jugoslaviji
 - o Imenovana zacasna vlada NKOJ (nacionalni komite osvoboditve jugoslavije) ... predcednik tito
 - o Postavitev temeljev nove jugoslavije
- SNOO (slovenski narodnoosvobodilni odbor)... funkcija zacasnega parlamenta, kocvje... bodoca jugoslavija mora biti federacija in zdruzena slovenija mora biti povsem samostojen del
- temelji slovenske drzavnosti; prvo zasedanje SNOOJ-a v cenomlju (februar 1944)... SNOO se preimenuje v SNOS (slovenski narodnoosvobodilni svet), ki postane zacasni slovenski parlament... predcestvo SNOS; zacasna revolucionalna vlada
- 14. divizija; najboljsa slovenska partizanska enota
- 7. korpus je deloval v ljubljanski pokrajini, 9. korpus pa na primorskem in gorenjskem
- Solstvo; nastanek prvih partizanskih sol... po kapitulaciji italije se poveca stevilo sol, izdelajo ucne nacрте, ucitelji se udelezujejo seminarjev, starsi roditeljskih sestankov
- Kultura:
 - o Kulturni molk; slovinci naj se ne udelezujejo italijanskih kulturnih dejavnosti
 - o Znani partizani: karel destovnik – kajuh (padel februarja med pohodom 14. divizije), matej bor, ciril kosmac, vitomil zupan... france mihelic, bozidar jakac
- leta 1944 na ozemlju bele krajine:
 - o slovensko narodno gledalisce
 - o znanstveni institut
 - o slovenski umetniski klub
- france balantic; domobranec... padel med partizanskim pohodom na grahovo (notrnjska)
- zdravstvo; partizanska bolnisnica frnja pri cerknem
- narodni odbor za slovenijo; december 1944...uditev politicnega programaslovenske zaveze... nato se pripravljajo za prevzem oblasti po vojni

- 3. maj 1945, tabor v ljubljani... t. i. zacasni sovenski poarlament... anovitev protirevolucionarne narodne vlade za slovence... domobrnce preimenujejo v slovensko narodno vojsko
- NOG; priznано konec novembra v teheranu na prvi konferenci velikih treh
- Otok vis, junij 1944, sporazum tito – subasic... begunska jugoslovanska vlada prizna NOG in NOV (narodnoosvobodilna vojska) jugoslavije
- 7. marec 1945v beogradu; enotna zacasna vlada DFJ (demokracna federativna jugoslavija)... ustanovljen pogoj za mednarodno priznanje
- 1. marec 1945; preoblikovanje partizanske vojske v jugoslovansko armado (JA)
- 5. maj, ajdovscina; na seji SNOS ustanovijo slovensko narodno vlado, predcednik boris kodric
- 3. april 1945; osvoboditev prekmurja
- 1. maj 1945; osvoboditev trsta
- 9. maj 1945; osvoboditev ljubljane
- 15. maj 1945; konec druge svetovne vojne v evropi na slovenskih tleh na koroskem